

Vergaderjaar 1985–1986

19 261

Verzekering van werknemers tegen geldelijke gevolgen van werkloosheid (Werkloosheidswet)

Nr. 19

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 3 april 1986

Dezer dagen heeft u ontvangen een notitie van de SVr (zie bijlage) betreffende het arbeidsverleden-onderzoek van het GAK. In de nota naar aanleiding van het eindverslag nWW is hieromtrent eveneens cijfermateriaal gepresenteerd. Op een aantal onderdelen wijken de cijfers af.

Hierbij bied ik u mede namens staatssecretaris Kappeyne van de Coppello een notitie aan die deze afwijkingen nader verklaart en voorts enig commentaar geeft op de notitie van de SVr.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L. de Graaf

HET ONDERZOEK BETREFFENDE DE ARBEIDSVERLEDENEIS; DE SVR-NOTITIE

Op verzoek van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de Sociale Verzekeringsraad (SVr) opdracht gegeven aan het Gemeenschappelijk Administratiekantoor (GAK) een onderzoek te verrichten naar de werking van de arbeidsverledeneis. Eerder hebben wij in de nota naar aanleiding van het eindverslag nWW een analyse gepresenteerd van het uit dit onderzoek resulterende bestand. Deze analyse is door het ministerie verricht.

Evenals het ministerie heeft ook het GAK het betreffende gegevensbestand onderzocht. Omtrent dit onderzoek heeft u van de SVr een notitie ontvangen. Met betrekking tot deze notitie willen wij een aantal opmerkingen maken.

De belangrijkste opmerking is dat de resultaten van de SVr-GAK-analyse op het punt van de arbeidsverledeneis precies gelijk zijn aan onze resultaten (vergelijk tabel 4.1 van de SVr-notitie en tabel 3.4 in de nota naar aanleiding van het eindverslag nWW). Op een tweetal punten bestaan er evenwel enkele geringe verschillen. Het betreft hier de berekeningen omtrent het effect van de referte-eis, alsmede de financiële consequenties van de zgn. arbeidsverleden-variant. Hierop wordt onderstaand ingegaan.

Referte-eis

In de nota naar aanleiding van het eindverslag nWW hebben wij uitvoerig betoogd dat de onderzoeksgroep moet worden afgebakend ten einde de referte-eis (en ook de arbeidsverledeneis) zo goed mogelijk in beeld te krijgen. Ter zake is opgemerkt dat personen die niet voor een WW- of nWW-uitkering in aanmerking komen om een andere reden dan de referte-eis, niet zijn opgenomen in onze analyse, omdat deze groep het beeld van de toetreding tot de WW en de nWW verstoort. Het gaat hier onder meer om WAO-gerechtigden, niet-werknemers en gevallen die inmiddels werk hebben hervat.

De vraag bij voorbeeld of een niet-werknemer die WW aanvraagt, daar ook recht op heeft, is immers niet zinvol en bovendien verstorend als het effect van de referte-eis in beeld moet worden gebracht. Voorts hebben wij uit het analyse-bestand de herlevingsgevallen verwijderd. Personen uit deze categorie zijn in een eerder stadium ook al ingestroomd, zodat analyse van deze categorie instromers feitelijk een dubbeltelling betekent.

Het GAK en de SVr hebben daarentegen alle respondenten (aanvragers) meegenomen. Derhalve kan uit hun analyse niet de conclusie worden getrokken dat hier de geïsoleerde werking van de referte-eis wordt beschreven. De SVr wekt echter wel deze suggestie door enerzijds te stellen dat rechthebbenden aan de referte-eis voldoen, terwijl zij anderzijds de categorie «niet-rechthebbend» niet nader toelicht. Die laatste categorie bestaat, zoals gezegd, niet alleen uit personen die niet aan de referte-eis voldoen, maar ook bijvoorbeeld uit niet-werknemers. Derhalve is de analyse van de referte-eis die door ons is gepresenteerd zuiverder, omdat gevallen die zonder meer geen recht hebben, niet in onze analyse zijn meegenomen.

Een tweede aspect van de analyse van de SVr en het GAK betreft de 130-dagen-eis uit de WW versus de 26-weken-eis uit de nWW. Omdat in de WW in bepaalde gevallen niet de 130-dagen-eis maar een verlaagde dagen-eis geldt, mag een vergelijking van recht op WW enerzijds en de 26-weken-eis anderzijds niet worden geïnterpreteerd als een vergelijking van de 130-dagen-eis en de 26-weken-eis. Derhalve hebben wij in tegenstelling tot de SVr en het GAK de 130-dagen-eis zo precies mogelijk benaderd, ook als voor bepaalde respondenten een verlaagde dagen-eis geldt. Deze laatste benadering is in zichzelf consistent.

Arbeidsverleden-variant

De SVr gaat in zijn notitie in op de arbeidsverleden-variant. Hoewel de SVr op zich geen andere analyse verricht dan in de nota naar aanleiding van het eindverslag nWW is gepresenteerd, vinden wij de presentatie onvolledig en daarom weinig gelukkig. De SVr vergelijkt namelijk alleen de maximale duur onder de arbeidsverleden-variant met de maximale duur in de memorie van toelichting. Daarbij suggereert de SVr dat de arbeidsverleden-variant een verslechtering is van de uitkeringspositie ten opzichte van het voorstel uit de memorie van toelichting.

Deze uitspraak is evenwel alleen juist in zoverre voor beide varianten geïsoleerd naar de uitkeringsduur wordt gekeken. In de arbeidsverleden-variant wordt ten opzichte van het oorspronkelijke wetsvoorstel echter tevens afgezien van de halfjaarlijkse niveauverlaging, hetgeen een aanzienlijke uitgavenverhoging met zich meebrengt. In de nota naar aanleiding van het eindverslag is dan ook uitgerekend dat (inclusief de hogere opbrengst van de arbeidsverleden-eis) de uitkeringslasten in de arbeidsverleden-variant per saldo belangrijk hoger uitvallen dan was voorzien in de memorie van toelichting. Met nadruk willen wij dan ook stellen dat met de nieuwe voorstellen geen sprake is van een achteruitgang van het totaal aan uitkeringsrechten (duur en hoogte), maar juist van een verbetering ten opzichte van onze eerdere voornemens uit de memorie van toelichting.

Voorts is in de nota naar aanleiding van het eindverslag aangegeven, en voor alle duidelijkheid zij dat hier nogmaals herhaald, dat de arbeidsverleden-variant ook een verbetering inhoudt ten opzichte van onze voorstellen uit het nader rapport. Immers in beide gevallen is afgezien van de halfjaarlijkse niveauverlagingen maar de compenserende maatregelen in de uitkeringsduur zijn in de arbeidsverleden-variant beperkter dan in de nader rapport-variant. Dit omdat de uitkeringsduur in de arbeidsverleden-variant langer is dan in de nader rapport-variant. Op dit punt willen wij nog eens verwijzen naar de toelichting bij de nota van wijziging die gelijktijdig met de nota naar aanleiding van het eindverslag nWW bij de Kamer is ingediend.

Nota aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid inzake het interimverslag van het GAK-onderzoek «Werkloosheid en de stelselherziening»

DE EFFECTEN VAN DE NIEUWE WERKLOOSHEIDSWET

1. Samenvatting

In opdracht van de Sociale Verzekeringsraad heeft het Gemeenschappelijk Administratiekantoor een onderzoek verricht naar de effecten van de nieuwe Werkloosheidswet. De eerste resultaten van deze studie zijn opgenomen in het interimrapport, dat het GAK onlangs heeft uitgebracht. In het onderzoek zijn 3987 werklozen betrokken. Zij vormen een representatieve steekproef uit alle WW-aanvragen, die in 1984 bij de bedrijfsverenigingen werden ingediend. De volgende conclusies kunnen uit het GAK-onderzoek worden afgeleid:

1. Recht op de primaire nWW-uitkering, die een half jaar duurt, bestaat voor 73% van de onderzochten. Hiervan heeft na deze primaire uitkering 51% recht op een verlengde en/of een vervolg-uitkering. Naast deze 73% heeft 12% nWW-recht op grond van herleving van eerdere rechten. Ten slotte heeft 15% geen recht op een nWW-uitkering.

2. Bij de nWW-gerechtigden van 23 jaar en ouder kan 82% voldoen aan de arbeidsverledeneis. Zij hebben recht op de leeftijdsafhankelijke verlenging van de nWW-uitkering en op de éénjarige nWW-vervolguitkering.

3. Bij de nWW-gerechtigden jonger dan 23 jaar kan 25% aan de arbeidsverledeneis voldoen. Zij hebben na de primaire nWW-uitkering uitsluitend recht op de éénjarige nWW-vervolguitkering.

4. Vrouwen en ongehuwden kunnen minder vaak aan de arbeidsverledeneis voldoen dan mannen en gehuwden.

5. Het verzorgingsforfait heeft een verwaarloosbaar effect op de uitkeringspositie van nWW-gerechtigden.

6. Ten opzichte van de huidige WW blijft voor 79% van de onderzochten de uitkeringsstatus ongewijzigd. Van de 21%, waarvan de uitkeringsstatus verandert, blijkt ongeveer de helft recht op een nWW-uitkering te hebben, terwijl geen recht op een WW-uitkering bestaat; de andere helft heeft geen recht op een nWW-uitkering, terwijl wel recht op een WW-uitkering bestaat.

7. De maximale uitkeringstermijn in de nWW is gemiddeld 1,2 jaar. Indien de éénjarige vervolguitkering wordt meegerekend is de termijn gemiddeld 1,8 jaar. In deze gemiddelden is het effect van de tweede nota van wijziging van de voorgestelde nWW nog niet opgenomen. Het wijzigingsvoorstel impliceert voor werklozen van 30 tot 53 jaar dat de verlengde nWW-uitkering een half jaar korter duurt dan in het oorspronkelijke wetsvoorstel. Deze bekorting van de uitkeringstermijn treedt voor sommige werklozen niet op, indien zij in de vijf jaar vóór de ontslagdatum vier of vijf jaar hebben gewerkt.

8. Tijdens het onderzoek bleek het arbeidsverleden in het algemeen voldoende reconstrueerbaar. Problemen deden zich voor bij uitzendkrachten en in mindere mate bij seizoenwerkers en oproepkrachten.

2. Inleiding

Op basis van een verzoek van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de Sociale Verzekeringsraad aan het Gemeenschappelijk Administratiekantoor opdracht gegeven tot het verrichten van een onderzoek naar de gevolgen van een nieuwe werkloosheidsregeling. Het onderzoek werd in het bijzonder gericht op de mogelijke werking van de nieuwe Werkloosheidswet (nWW), afgezet tegen de effecten van bestaande werkloosheidsregelingen. Tot op heden heeft het project drie produkten opgeleverd:

- een gegevensbestand, dat ter beschikking is gesteld aan de SVr en het Ministerie van SZW;
- een analyse van het Ministerie van SZW op basis van dit gegevensbestand, opgenomen in de nota aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal naar aanleiding van het eindverslag van de Vaste Commissie over het wetsvoorstel nWW (19 261);
- een interimrapport van het GAK, dat op 1 april 1986 openbaar is gemaakt.

De voornaamste bevindingen die aan het GAK-rapport «Werkloosheid en de stelselherziening: de werking van toelatings- en duurvoorwaarden in de nieuwe Werkloosheidswet» kunnen worden ontleend zijn in deze notitie in kort bestek weergegeven. Deze bevindingen hebben betrekking op de regeling zoals geformuleerd in het wetsvoorstel voor een nieuwe Werkloosheidswet, waarbij de overgangsregelingen buiten beschouwing zijn gelaten.

Het GAK-onderzoek is uitgevoerd om, op basis van recente gegevens, de werking van de nWW te kunnen analyseren. Op basis van gegevens uit 1982 heeft de SVr in oktober 1985 een onderzoeksrapport uitgebracht over de uitkeringspositie van werklozen in de nWW (SVr R 85/11). De conclusies van het GAK-onderzoek liggen goeddeels in het verlengde van de eerdere bevindingen. Waar verschillen optreden kunnen deze worden herleid tot de uitgebreider meting van het arbeidsverleden in het GAK-onderzoek, een enigszins afwijkende definitie van de onderzoekspopulatie en recente veranderingen in de situatie op de arbeidsmarkt.

Ten behoeve van het onderzoek heeft het GAK een steekproef getrokken uit alle aanvragen voor een uitkering krachtens de Werkloosheidswet die in 1984 bij de bedrijfsverenigingen werden ingediend. Dit heeft geresulteerd in een analysebestand dat 3987 personen omvat. Van deze personen is een aantal dossiergegevens bekend, zoals het laatste beroep, de soort uitkering, de duur van de uitkering etc. Deze zijn aangevuld met gegevens, die functionarissen van de bedrijfsverenigingen in mondelinge interviews bij de betrokken WW-aanvragers verzamelden. De interviewgegevens dienden vooral voor de reconstructie van het arbeids- en uitkeringsverleden. Aan de hand van een hulpkalender werd bij alle respondenten getracht de dienstbetrekkingen en uitkeringsperiodes in de 10 jaar voor de datum van het interview vast te leggen. Door dossier- en interviewgegevens te combineren werd bij het onderzoeksbestand een simulatie van de nWW en haar effecten mogelijk.

Het GAK-onderzoek kent een aantal beperkingen. Een volledige bespreking daarvan vindt in het interimrapport plaats. In deze notitie wordt volstaan met een opsomming van de voornaamste limiteringen:

- Het onderzoek is, conform de opdracht, uitsluitend gericht op de WW-aanvragen van 1984. Om praktische redenen kon de directe instroom die dat jaar in de WWV bestond niet in het onderzoek worden opgenomen. De SVr heeft berekend, dat daardoor 5% van de totale directe instroom niet geanalyseerd kon worden.
- Van de oorspronkelijke steekproef is uiteindelijk bijna 50% daadwerkelijk onderzocht. Dit komt overeen met het vooraf bepaald streefgetal. De niet-onderzochte groep bestaat voor een groot deel uit personen, die niet werden benaderd omdat het streefgetal was bereikt. De «harde» nonrespons, gevormd door personen die expliciet weigerden aan het onderzoek mee te werken, omvat bijna 500 gevallen, hetgeen overeenstemt met ongeveer 7% van de benaderde WW-aanvragers.
- Na weging is het bestand representatief naar de verhouding tussen toegekende en afwezen WW-aanvragen en naar de verdeling over bedrijfsverenigingen. Hoewel bekend is, dat bij een aantal BV'en ook een weging naar leeftijd gewenst is, kon dit nog niet worden gerealiseerd, aangezien de benodigde gegevens over de WW-afwijzingen ontbreken. In het bestand zijn jongeren daardoor bij sommige BV'en licht ondervertegenwoordigd.

– Seizoenwerklozen zijn in het bestand opgenomen, maar op hen is geen evenredig verlaagde wekeneis toegepast. Daardoor kan het percentage nWW-gerechtigden in het interimrapport enigszins zijn onderschat. In de eindrapportage van het GAK zal een afzonderlijke analyse van de consequenties van seizoenwerkloosheid in de nWW worden gegeven.

– De precieze implicaties van herhalingswerkloosheid zijn niet vastgesteld. Er zijn 465 respondenten te onderkennen (ca. 10% van het totale analysebestand) die sinds hun laatste werkloosheidsperiode geen nieuw recht hebben opgebouwd en hun nWW-recht ontlenen aan herleving van oude uitkeringsrechten. De uitkeringsduur is voor deze personen per definitie korter dan bij nieuw recht het geval zou zijn, en varieert per individu. Bovendien kunnen herhalingswerklozen eerder met de arbeidsverledeneis worden geconfronteerd. Door dit bijzondere karakter kon de groep herhalingswerklozen nog niet volledig worden geanalyseerd. Een voor de hand liggende oplossing – verwijdering van herhalingswerklozen uit het onderzoeksbestand – zou kunnen leiden tot een te hoge schatting van de totale uitkeringsrechten in de nWW. In het interimverslag van het GAK is ervoor gekozen herhalingswerklozen in de resultaten als een aparte groep te presenteren.

Binnen deze beperking, waarvan het totaal effect op de onderzoeksresultaten vermoedelijk gering is, biedt het interimverslag van het GAK een zo volledig mogelijk beeld van de effecten van de nieuwe Werkloosheidswet. De belangrijkste uitkomsten van het GAK-onderzoek worden in de komende paragrafen vermeld.

3. Primair recht in de nWW: toelatingsvoorwaarden

In tabel 3.1 is weergegeven hoeveel personen aan de voornaamste toelatingsvoorwaarde van de nWW voldoen. Het blijkt dat 73% van de onderzochte personen voldoet aan de 26-wekeneis en op grond daarvan recht heeft op de zgn. primaire uitkering, die een half jaar duurt. Verder kan worden geconstateerd, dat voor 12% sprake zal zijn van herleving van oud recht. Voor 15% van de onderzochten ontstaat geen nWW-recht.

Tabel 3.1. Primair recht in de nWW

	Aantal	%
nWW-recht	2915	73
Herleving oud recht	465	12
Geen recht	606	15

Bij verdere uitsplitsing van deze getallen blijkt, dat:

– vrouwen iets vaker aan de 26-wekeneis kunnen voldoen dan mannen (78 versus 71%). Dit verschil valt in de praktijk iets minder hoog uit, aangezien de proportie herlevingsgevallen bij mannen groter is dan bij vrouwen. Inclusief deze gevallen is het percentage rechthebbenden in beide geslachtsgroepen ongeveer 85%;

– jongeren beneden 23 jaar in ongeveer 70% van de gevallen aan de 26-wekeneis kunnen voldoen. Aangezien de proportie herlevingsgevallen bij hen echter bovendien laag is hebben zij van alle leeftijdscategorieën de geringste kans op instroom in de nWW;

– ongehuwden minder vaak nWW-recht of herleving van oud recht hebben dan gehuwden. Het verschil tussen de categorieën van burgerlijke staat blijft echter beperkt tot 1 à 2%.

In een eerdere presentatie van bevindingen naar aanleiding van het onderzoeksbestand kwam het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid tot 87% van de respondenten die op grond van de 26-wekeneis recht zouden hebben op de primaire uitkering van een half jaar. (Ministerie SZW, nota n.a.v. het eindverslag, p. 103).

Dit wijkt af van het door het GAK geconstateerde cijfer van 73%.

Dit kan worden herleid tot de volgende factoren:

– Het Ministerie van SZW heeft de herlevingsgevallen buiten beschouwing gelaten. Indien deze personen ook uit tabel 3.1 worden verwijderd, stijgt het percentage nWW-rechthebbenden van 73 tot 83%.

Een argument om deze categorie niet in de analyse op te nemen is, dat ten onrechte de indruk zou kunnen worden gewekt, dat voor deze personen binnen de nWW sprake is van nieuw recht. Dit is echter niet het geval: in de nWW herleeft voor deze groep een eerder bestaand recht, waarbij de maximale duur van de herleving overeenkomt met het verschil tussen de aanvankelijke maximale duur en het daarvan gebruikte deel.

Een argument om deze categorie apart te vermelden is het verschil tussen WW- en nWW-rechten. Bij de WW bestaat voor deze groep geen herlevingsrecht, maar binnen de nWW wel. Indien deze personen uit de analyse worden verwijderd, is het niet mogelijk een volledig beeld van de nWW-instroom op het moment van onderzoek te schetsen.

– Het Ministerie van SZW heeft personen zonder uitkeringsrecht krachtens de WW, WWV of Rww uit het bestand verwijderd, vanuit de overweging dat zij in de nWW evenmin uitkeringsrecht zullen hebben. Het GAK heeft een zo volledig mogelijk beeld van het nWW-recht van alle WW-aanvragers willen schetsen en deze groep derhalve wél in het analysebestand opgenomen. Ook dit werkt verschillen tussen de rapportages van het Ministerie van SZW en het GAK in de hand.

4. Verlengd recht in de nWW: arbeidsverledeneis en verzorgingsforfait

In het wetsvoorstel nWW is bepaald, dat de primaire uitkering van een half jaar kan worden verlengd, indien wordt voldaan aan de zgn. arbeidsverledeneis. Deze eis behelst, dat in de 5 jaren voorafgaand aan de ontslagdatum minimaal 3 jaar in dienstbetrekking moet zijn gewerkt, gedurende ten minste 8 uur per week. Perioden, waarin de werknemer niet werkte vanwege de verzorging van een kind beneden 12 jaar tellen daarbij voor de helft mee (het zgn. verzorgingsforfait). De duur van het verlengd nWW-recht neemt in het ontwerp van wet toe, naarmate de uitkeringsgerechtigde ouder is. Personen jonger dan 23 jaar hebben nooit verlengd nWW-recht, ook al voldoen zij aan de «3 in 5» eis. Ze hebben dan wel recht op de éénjarige vervolguitering.

Tabel 4.1. De arbeidsverledeneis bij nWW-gerechtigden (n = 2916)

Arbeidsverledeneis	< 23 jaar		≥ 23 jaar		Totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Voldoet	159	25	1879	82	2038	70
Voldoet niet	470	75	408	18	878	30
Totaal	629	100	2287	100	2916	100

Tabel 4.1 laat zien, welke personen aan de arbeidsverledeneis kunnen voldoen. In de totale groep nWW-gerechtigden kan 70% aan dit criterium voldoen. Bij werklozen van 23 jaar of ouder vormt de arbeidsverledeneis voor 82% geen probleem; zij hebben volgens het wetsontwerp recht op de verlengde nWW-uitkering en op de vervolguitering van één jaar. Personen jonger dan 23 jaar voldoen minder gemakkelijk aan de arbeidsverledeneis: slechts 25% kan deze toets doorstaan. Zij hebben volgens het wetsontwerp alleen recht op de vervolguitering. Bij nadere uitsplitsing kan bij nWW-gerechtigden van 23 jaar en ouder worden vastgesteld, dat:

- mannen vaker aan de arbeidsverledeneis kunnen voldoen dan vrouwen; het percentage bedraagt bij mannen 85%, en bij vrouwen 75%;
- gehuwden vaker aan de arbeidsverledeneis kunnen voldoen dan ongehuwden; het percentage is bij gehuwden 85%, en bij ongehuwden 74%.

Inzake het verzorgingsforfait kan worden opgemerkt, dat op het gehele bestand slechts 16 nWW-gerechtigden (0,4%) dankzij het verzorgingsforfait in aanmerking komen voor verlenging van de primaire uitkering. Daarbij is sprake van enige concentratie in de groep vrouwen tussen 30 en 44 jaar. In het geheel genomen is het effect van het verzorgingsforfait op de uitkeringspositie van nWW-gerechtigden echter verwaarloosbaar.

5. Totale uitkeringsrechten

In tabel 5.1 is weergegeven, hoe de totale uitkeringsrechten in de nWW over het analysebestand zijn verdeeld. Het blijkt, dat 47% van alle onderzochten in de nWW recht zou hebben op een primaire, een verlengde en een vervolgutkering. De personen jonger dan 23 jaar, die aan de arbeidsverledeneis voldoen en op grond daarvan recht hebben op een primaire en een vervolgutkering, vormen 4% van het analysebestand. Derhalve kan worden geconcludeerd, dat voor 51% van de onderzochten volledig nWW-recht bestaat.

Tabel 5.1. Totale rechten in de nWW

nWW-recht			Cumulatief	
	Aantal	%	aantal	%
Primair + verlengd + vervolg	1879	47		
Primair + vervolg, < 23 jaar	159	4		
Volledig nWW-recht			2038	51
Uitsluitend primair recht	878	22		
Nieuw nWW-recht			2916	73
Herlevingsrecht	465	12		
Totaal nWW-recht			3381	85
Geen recht	606	15		
Totaal			3987	100

De groep die uitsluitend primair recht heeft, aangezien wel aan de toelatingsvoorwaarden maar niet aan de arbeidsverledeneis van de nWW kan worden voldaan, beslaat 22% van de respondenten. Zoals in paragraaf 3 reeds werd vastgesteld is het aandeel van personen met nieuw nWW-recht 73%. Ook de percentages van herlevingsgevallen (12%), van alle nWW-rechthebbenden (85%) en van gevallen zonder recht (15%) werden eerder vermeld.

In tabel 5.2 is aangegeven, hoe de totale nWW-rechten zich verhouden tot de rechten, die aan de huidige Werkloosheidswet kunnen worden ontleend. Uit de tabel volgt, dat de uitkeringsstatus voor 79% van de onderzochten niet verandert: zij hadden in de WW recht en behouden dat in de nWW (45 + 19 + 11%), of hadden geen recht in de WW en zullen dat in de nWW ook niet krijgen (4%). Logischerwijs kan voor 21% van de respondenten wél een verandering in de uitkeringsstatus optreden (ongeveer de helft daarvan heeft geen nWW-, maar wel WW-recht; voor de andere helft bestaat wel nWW-recht, maar geen recht op een uitkering krachtens de WW). Hierbij moet echter worden opgemerkt, dat dit getal in de praktijk lager uit kan komen. Bepaalde categorieën in het onderzoeksbestand bij wie thans een veranderde uitkeringsstatus wordt geconstateerd, zijn nog niet volledig geanalyseerd. Zo zullen de seizoenwerklozen in het bestand op dit moment veelal een gewijzigde uitkeringsstatus hebben, omdat bij hen ten aanzien van het WW-recht wél een verlaagde 130-

dageneis, maar bij het nWW-recht nog geen verlaagde 26-wekeneis is toegepast. In het eindrapport van het GAK zal dit laatste wel gebeuren en zullen seizoenwerklozen minder vaak een veranderde uitkeringsstatus hebben. Het getal van 21% dient dan ook met de nodige voorzichtigheid te worden gehanteerd. Het kan worden opgevat als een maximale schatting van het aantal personen met een veranderde uitkeringsstatus.

Tabel 5.2. Oud en nieuw recht

WW-recht	nWW-recht									
	volledig nWW-recht		uitsluitend primair recht		herlevingsrecht		geen recht		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Ja	1807	45	738	19	424	11	457	11	3424	86
Nee	231	6	140	3	42	1	150	4	563	14
Totaal	2037	51	878	22	465	12	607	15	3987	100

Aan de hand van tabel 5.2 kan verder worden vastgesteld, dat de totale verhouding tussen personen met en zonder uitkeringsrechten in het analysebestand nauwelijks verandert. In de WW had 86% wel en 14% geen recht (waarvan overigens een gedeelte wel recht op een WWV-uitkering heeft). In de nWW is deze verhouding 85-15%. Door toepassing van een evenredig verlaagde wekeneis voor seizoenwerklozen zal het percentage nWW-rechthebbenden nog iets stijgen.

6. De maximale uitkeringstermijn

De maximale uitkeringstermijn betreft de periode, die ontslagwerklozen ten hoogste in de werkloosheidsregeling vol kunnen maken, zonder dat rekening wordt gehouden met uitstroom door bijvoorbeeld werkherleving.

De maximale uitkeringstermijn in de nWW kan aan de hand van het GAK-interimrapport worden becijferd op 1,2 jaar gemiddeld; indien de éénjarige vervolguitkering wordt meegerekend stijgt dit gemiddelde tot 1,8 jaar. De veranderingen die het kabinet met de tweede nota van wijziging in het wetsvoorstel heeft aangebracht, zullen van invloed zijn op de uitkeringstermijn in de nWW. Een exacte becijfering van het effect van de herzieningsmaatregelen was in het interimrapport nog niet mogelijk. Wel kan worden geconstateerd, dat:

- ook bij introductie van een zgn. «fictief arbeidsverleden» de verlengde uitkering voor alle nWW-gerechtigden ouder dan 23 jaar in de praktijk leeftijdsafhankelijk blijft.

- de maximale uitkeringstermijn volgens de tweede nota van wijziging voor de meeste leeftijdscategorieën korter is dan volgens het oorspronkelijke wetsontwerp. Meer concreet kan worden opgemerkt, dat nWW-gerechtigden van 30 tot 53 jaar volgens de tweede nota van wijziging een half jaar korter recht op de verlengde nWW-uitkering hebben dan volgens het oorspronkelijke wetsontwerp het geval zou zijn. Daarbij moet worden aangetekend, dat het verlengd recht voor nWW-gerechtigden van 33, 38, 43 en 48 jaar niet korter wordt, indien zij in de vijf jaar voor de ontslagdatum ook vijf jaar hebben gewerkt. Ook nWW-gerechtigden van 34, 39, 44 en 49 jaar kunnen in vergelijking met het oorspronkelijk wetsvoorstel een onveranderd verlengd nWW-recht krijgen. Zij moeten daartoe in de laatste 5 jaar beschikken over een feitelijk arbeidsverleden van 4 jaar.

Een beperkte groep nWW-gerechtigden, te weten personen van 20, 21, 22, 53, 54, 58 en 59 jaar, kunnen in vergelijking met het oorspronkelijk wetsvoorstel een langduriger verlengd nWW-recht krijgen, indien zij in de vijf jaar voor de ontslagdatum meer dan 3 jaar hebben gewerkt.

In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van de maximale uitkerings- termijn volgens het wetsontwerp en volgens de tweede nota van wijziging.

7. Uitvoerbaarheid van de arbeidsverledeneis

Een eerste indruk van de uitvoerbaarheid van de arbeidsverledeneis kan worden verschaft, doordat na afloop van het onderzoek een aantal van de betrokken GAK-functionarissen naar hun ervaringen tijdens de interviews is gevraagd. In het GAK-rapport wordt de verwachting uitgesproken, dat het arbeidsverleden in het algemeen voldoende reconstrueerbaar zal zijn om het recht op een verlengde uitkering te kunnen vaststellen. Problemen deden zich in de gesprekken vooral voor bij uitzendkrachten, en in mindere mate bij seizoenwerkers en oproepkrachten. Het is mogelijk, dat in de feitelijke aanvraagssituatie meer problemen zullen optreden dan tijdens de interviews, die in een wat vrijblijvender situatie werden afgenomen. Het is op voorhand niet duidelijk, of de conclusie over de uitvoerbaarheid zijn geldigheid behoudt indien het arbeidsverleden moet worden bepaald volgens de methodiek van de tweede nota van wijziging van het kabinet. Een exactere meting van het arbeidsverleden dan in het oorspronkelijk wetsontwerp werd voorzien kan bij uitvoering van de recente kabinetsplannen noodzakelijk blijken. Immers, voor een aantal leeftijdscategorieën zal zeker getoetst moeten worden of in de afgelopen vijf jaar c.q. vijf jaar is gewerkt. Als bovendien de duur van het reële arbeidsverleden nauwkeuriger dan in gehele jaren moet worden vastgelegd, zal de uitvoerbaarheid van de arbeidsverledeneis aanzienlijk gecompliceerder zijn.

Bijlage 1. Maximale uitkeringstermijn (primaire + verlengde uitkering) volgens wetsontwerp en tweede nota van wijziging, bij nWW-gerechtigden die aan de arbeidsverledeneis voldoen

Leeftijd in jaren	Maximale uitkeringstermijn	
	wetsontwerp	tweede nota van wijziging
18-19	0,5 jaar	0,5 jaar
20-22	0,5 jaar	0,5 jaar (+ 0,25 jaar)*
23	1,0 jaar	0,5 jaar (+ 0,25 jaar)*
24	1,0 jaar	0,5 jaar (+ 0,25 jaar)**
25-27	1,0 jaar	0,75 jaar
28	1,0 jaar	0,75 jaar (+ 0,25 jaar)*
29	1,0 jaar	0,75 jaar (+ 0,25 jaar)**
30-32	1,5 jaar	1,0 jaar
33	1,5 jaar	1,0 jaar (+ 0,5 jaar)*
34	1,5 jaar	1,0 jaar (+ 0,5 jaar)**
35-37	2,0 jaar	1,5 jaar
38	2,0 jaar	1,5 jaar (+ 0,5 jaar)*
39	2,0 jaar	1,5 jaar (+ 0,5 jaar)**
40-42	2,5 jaar	2,0 jaar
43	2,5 jaar	2,0 jaar (+ 0,5 jaar)*
44	2,5 jaar	2,0 jaar (+ 0,5 jaar)**
45-47	3,0 jaar	2,5 jaar
48	3,0 jaar	2,5 jaar (+ 0,5 jaar)*
49	3,0 jaar	2,5 jaar (+ 0,5 jaar)**
50-52	3,5 jaar	3,0 jaar
53	3,5 jaar	3,0 jaar (+ 1,0 jaar)*
54	3,5 jaar	3,0 jaar (+ 1,0 jaar)**
55-57	4,0 jaar	4,0 jaar
58	4,0 jaar	4,0 jaar (+ 1,0 jaar)*
59	4,0 jaar	4,0 jaar (+ 1,0 jaar)**
60	5,0 jaar	5,0 jaar
61	4,0 jaar	4,0 jaar
62	3,0 jaar	3,0 jaar
63	2,0 jaar	2,0 jaar
64	1,0 jaar	1,0 jaar

* Indien 5 jaar voor ontslagdatum 5 jaar in dienstbetrekking is gewerkt.

** Indien 5 jaar voor ontslagdatum 4 jaar of meer in dienstbetrekking is gewerkt.